

Zakon o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/

(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili in komentarjem)

UDK: 352/354:656.1(497.4) (094.5)

dr. Boštjan Brezovnik

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/.....	1
1.1	Pravna podlaga.....	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/.....	1
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/.....	2
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/.....	2
1.5	Pristojnosti in naloge občinskega redarstva po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/.....	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine s komentarjem.....	2
2.1	Promet na nekategoriziranih cestah.....	2
2.2	Pristojnosti lokalnih skupnosti.....	2
2.3	Živali v prometu.....	3
	Ključne besede.....	3
	Uporabljene kratice.....	3
	Viri.....	4

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ Uradni list RS, št. 33I/1991-I, 42/1997, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 69/2004, 69/2004, 68/2006		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/ Uradni list RS, št. 56/2008-UPB5, 37/2008, 57/2008-ZLDUVCP, 58/2009, 36/2010, 109/2010-ZPrCP, 109/2010-ZVoz		1

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Zaradi izboljšanja varnosti cestnega prometa lahko predlaga upravljavcu državne ceste v naselju prometno ureditev na tej cesti.	7/15. člen	4
2	Lahko predpiše dodatne pogoje in ukrepe, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju del na cestah.	1/16. člen	5
3	Lahko uredi način gonjenja in vodenja živine.	1/16. člen	5
4	Lahko omeji poučevanje kandidatov za voznike v vožnji motornega vozila v času prometnih konic.	1/16. člen	5
5	Lahko odredi dodatne tehnične in druge ukrepe za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vrtcev, šol, zdravstvenih zavodov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu.	1/16. člen	5
6	Lahko odredi pogoje in načine odvoza bivalnih priklopnikov in zapuščenih vozil.	1/16. člen	5
7	Začasno lahko prepove promet vseh ali posameznih vrst vozil ali	2/16. člen	5

skupin vozil oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil, ki so ustrezno opremljena, kadar na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, naravne ali druge nesreče ali drugih podobnih okoliščin, varnosti cestnega prometa pa ni mogoče zagotoviti na drug način.

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Odredi odstranitev uničene, poškodovane, izrabljene ali neustrezno postavljene prometne signalizacije ter postavitev nove signalizacije na občinskih cestah.	6/15. člen	2
2	O prepovedi prometa nemudoma na primeren način obvesti javnost, pristojno policijsko postajo in regijski center za obveščanje	2/16. člen	3
3	Odredi označitev dela ceste, na katerem velja prepoved, s predpisano prometno signalizacijo.	2/16. člen	3

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	V skladu z odlokom občine odredi postavitev zaščitnih ograj za pešce na nevarnih krajih.	16. člen	3
2	V skladu z odlokom občine odredi tehnične in druge ukrepe za varstvo otrok, pešcev in kolesarjev.	16. člen	3
3	V skladu z odlokom odredi odstranitev uničene, poškodovane, izrabljene ali neustrezno postavljene signalizacije ter postavitev nove signalizacije.	16. člen	3
4	Izda dovoljenje (odločbo) za zaporo občinske ceste.	123. člen	6

1.5 Pristojnosti in naloge občinskega redarstva po Zakonu o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega redarstva	določba	pojasnilo
1	Odredi odstranitev ovire na občinski cesti.	5/123. člen	6

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine s komentarjem

1 Z **Zakonom o varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/** se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih (UL L št. 403 z dne 30. 12. 2006, str. 18).

2.1 Promet na nekategoriziranih cestah

2 Kot je določeno z ZVCP-1 mora biti promet na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet urejen v skladu s predpisi o javnih cestah in predpisi o varnosti cestnega prometa. Nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, mora biti vzdrževana v skladu s predpisi, ki urejajo vzdrževanje javnih cest. Policist in pooblaščen uradna oseba organa, pristojnega za nadzor nad občinskimi cestami, sme iz prometnovarnostnih razlogov odrediti, da se prepove cestni promet na nekategorizirani cesti, ki ne izpolnjuje navedenih pogojev. Prepoved cestnega prometa mora označiti upravljavec nekategorizirane ceste in traja do odprave razlogov za prepoved (9. člen ZVCP-1).

2.2 Pristojnosti lokalnih skupnosti

3 V skladu z ZVCP-1 občina (župan) odredi odstranitev uničene, poškodovane, izrabljene ali neustrezno postavljene prometne signalizacije ter postavitev nove signalizacije na občinskih cestah. Zaradi izboljšanja varnosti cestnega prometa lahko občina predlaga upravljavcu državne ceste v naselju prometno ureditev na tej cesti. Predlog občine mora biti obrazložen, upravljavec ceste pa mora občino obvestiti o sprejetju predloga ali njegovi zavrnitvi, z obrazložitvijo razlogov za zavrnitev (15. člen ZVCP-1).

4 Ob navedenem moramo opomniti, da lahko občina na občinskih cestah:

- predpiše dodatne pogoje in ukrepe, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju del na cestah;

- uredi način gonjenja in vodenja živine;
- odredi postavitev in vzdrževanje zaščitnih ograj za pešce;
- odredi dodatne tehnične in druge ukrepe za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vrtcev, šol, zdravstvenih zavodov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu;
- odredi pogoje in način odvoza bivalnih priklopnikov in zapuščenih vozil;
- omeji poučevanje kandidatov za voznike v vožnji motornega vozila v času prometnih konic.

Kadar na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, naravne ali druge nesreče ali drugih podobnih okoliščin, varnosti cestnega prometa pa ni mogoče zagotoviti na drug način, lahko pristojni občinski organ (občinski svet) začasno prepove promet vseh ali posameznih vrst vozil ali skupin vozil, oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil, ki so ustrezno opremljena, O prepovedi prometa mora nemudoma na primeren način obvestiti javnost, pristojno policijsko postajo in regijski center za obveščanje, del ceste, na katerem velja prepoved, pa označiti s predpisano prometno signalizacijo (16. člen ZVCP-1).

2.3 Živali v prometu

- 5 Kot določa 109. člen ZVCP-1 je na posameznih občinskih cestah dovoljeno voditi živino na pašo s traktorjem, če tako določi občina (glej prvi odstavek 16. člena ZVCP-1) in na teh cestah opozori na to druge udeležence cestnega prometa s predpisano signalizacijo.

2.4 Ovire v cestnem prometu

- 6 Oseba, ki je odgovorna za povzročitev ovire v cestnem prometu (na občinski cesti), ki ni posledica nepričakovanega dogodka, mora imeti dovoljenje pristojnega organa (občinske uprave). Ovire v cestnem prometu so: • delovišče na cesti ali ob cesti, če vpliva na cestni promet; • predmet ali material na cesti ali ob cesti, ki ovira ali ogroža udeležence cestnega prometa; • na cesti ustavljeno poškodovano ali pokvarjeno vozilo, če ovira ali ogroža udeležence cestnega prometa; • izredni prevoz; • onesnažena cesta (npr.: z zemljo, peskom, listjem, gnojem, oljem), če ogroža ali ovira udeležence cestnega prometa; • prireditve na cesti ali ob njej, ali drugo dogajanje ob njej, če vpliva na varnost ali pretočnost prometa; • skupina udeležencev cestnega prometa. Kot je določeno z ZVCP-1 mora oseba, ki brez dovoljenja povzroči oviro na cesti, oviro takoj odstraniti. Pokvarjeno ali v prometni nesreči poškodovano vozilo mora takoj umakniti z vozišča ali z dela ceste, na katerem je ovira ali ogroža druge udeležence cestnega prometa, z drugih delov ceste pa najkasneje v 12 urah. Če ovire ni mogoče takoj odstraniti z vozišča, jo mora oseba navedena oseba na primerni oddaljenosti označiti z varnostnim trikotnikom, ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti pa tudi z rumeno utripajočo lučjo, baklo, ali na drug, okoliščinam primeren način, in o tem takoj obvestiti najbližjega občinskega redarja oziroma občinsko redarstvo, policista, policijsko postajo ali izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Pristojni izvajalec rednega vzdrževanja ceste mora označiti oviro s predpisano prometno signalizacijo in jo ob zmanjšani vidljivosti ali ponoči tudi osvetliti. Če navedena oseba, ki brez dovoljenja povzroči oviro na cesti, ovire ne odstrani v predpisanem času, jo mora na podlagi odredbe uradne osebe organa pristojnega za inšpekcijsko nadzorstvo cest, občinskega redarja ali policista, odstraniti pristojni izvajalec rednega vzdrževanja ceste, če: • ogroža varnost cestnega prometa; • onemogoča normalen promet vozil na prometnem pasu, zlasti na ozkem in nepreglednem delu ceste, v predoru, podvozu, galeriji, na mostu, nadvozu ali na križišču; • onemogoča promet tirnih vozil ali vlaka na prehodu ceste čez železniško progo; • onemogoča dovoz do garaže, dvorišča, skladiščnega prostora ali drugih, po namenu podobnih objektov, ali onemogoča dovoz do zasebnega objekta oziroma zemljišča; • onemogoča pešcem, zlasti osebam z otroškimi in invalidskimi vozički, uporabo pešpoti ali pločnika; • onemogoča kolesarjem uporabo kolesarske steze, kolesarskega pasu ali kolesarske poti; • onemogoča dostop do označenega priključka za vodovodno omrežje ali dovoz na označeno intervencijsko pot oziroma vožnjo po takšni poti. Vse stroške zavarovanja in odstranitve ovire ter morebitnega obvoza nosi tisti, ki je oviro povzročil. Če je ovira vozilo, mora stroške poravnati lastnik oziroma imetnik pravice uporabe vozila, razen če dokaže, da mu je bilo neupravičeno odvzeto (123. člen ZVCP-1).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, občinski svet, župan, občinska uprava, pristojnosti, cestni promet, varnost.

Uporabljene kratice

ZVCP-1 - Zakon varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/ (Uradni list RS, št. 56/2008-UPB5, 37/2008, 57/2008-ZLDUVCP, 58/2009, 36/2010, 109/2010-ZPrCP).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33I/1991-I, 42/1997, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 69/2004, 69/2004, 68/2006).

Zakon varnosti cestnega prometa /ZVCP-1/ (Uradni list RS, št. 56/2008-UPB5, 37/2008, 57/2008-ZLDUVCP, 58/2009, 36/2010).